

Barn med steile foreldre

BOOK

Anmeldt

Ingebjørg Berg Holm
Rasende binne
Vigmostad Bjørke 2021
319 sider

Ingebjørg Berg Holm (1980) er bosatt i Bergen. Hun er interiørarkitekt, blogger og samfunnsdebatt. Hun har tidligere utgitt to kriminalbøker: Stjerner over, mørke under (2015) og Barføtt over isen (2018). «Rasende binne» er tett pakket med problemer. Det er fem skjebner som driver fortellingen fremover. En mannssjåvinistisk type (Njål), en prest, en ihuga forsker, et lite barn og et foster. Trekantdramaet mellom de to kvinnene og mannen utspiller seg dramatisk, og spenningen bare stiger helt til bokens siste side.

STOR SKUFFELSE

Forfatteren trekker leserne inn i historien på et tidspunkt da hans kone Sol har fått bekreftet at hun ikke kan føde egne barn. Dette blir en for stor skuffelse for han. Han hadde i flere år vært sæddonor, og ønsket seg sterkt et barn. Han flørter med en av sine kollegaer, Nina, de forsker begge på samme tema. Han flytter inn til henne, uten å skilles fra Sol. Nina er ikke interessert i å få barn, men hun blir lurt av Njål. Lotta blir født, men parforholdet ser ut til å ryke. Kampen om foreldreretten

er steil, barnevernet gjør det ikke lettere.

FLYTTER TILBAKE

Njål flyttet tilbake til Sol og mot alle odds blir hun gravid. En rutinekontroll viser at det kan være en abnormitet på fosteret. Legen anbefaler å vurdere abort. Njål klarer ikke tanken på et barn som ikke er perfekt.

Nina og Njåls forskningsprosjekt handler om Svalbard. De har konkurrert om å få dra dit på studiebesøk, nå bestemmer de seg til å dra sammen. De vil flykte fra alle ubehageligheter og ikke minst fra barnevernet.

Forfatteren setter oss lesere inn i to svært vanskelig parforhold. Uansett hvordan trekantdramaet skal løses er det hele tiden et barn og et lite foster som skal utvikle seg. Er det mulig for så steile personligheter å kunne være gode foreldre?

BEGGE FORELDRENE

Forfatteren er en god forteller og holder oppe spennin-

gen i boken, her er ingen dødpunkter. Hun legger ganske grove seksuelle uttrykk i munnen på Njål, samtidig som han blir fremstilt som en god og kjærlig far for Lotta.

I trygge, gode parforhold vil et barn bli sett på som et lite under. Forfatteren illustrerer tydelig at ønsker vi å sette barn til verden, må begge foreldrene ønske det.

Liv Wergeland Sørbye

GLAD: Det er lenge siden jeg har blitt så glad og oppmuntret over det jeg har lest, som jeg ble ved å lese denne boka.

Til forsvar for det sant menneskelige

BOOK

Anmeldt

Stefan Gustavsson
Her for å bli
Veritas Forlag, 2021
Mykbind, 230 sider

I ei tid da evangelisk kristendom kritiseres og beskyldes for grove overtramp fra media og storsamfunnets side, både her i Norge og i andre vestlige land, kan det være fristende å trekke seg tilbake og lage et eget parallellsamfunn for kristne, der det er lov å stå for kristen tenkning og bibelske verdier, uten å bli uglesett og tråkket på. Ifølge Stefan Gustavsson, denne bokas forfatter, er det imidlertid en svært dårlig idé og taktikk.

DET KRISTNE LIVET SOM EN BEKREFTELSE AV SKAPELSEN

Gustavsson er opptatt av at vi som mennesker er skapt i Guds bilde til å være her på jord og kultivere det

skapte, og at hele Guds skapning er god. Det er godt for oss som mennesker å være på Guds jord. Vi er satt her for å bli her, og det er ikke Guds hensikt og mål med oss å flytte oss over i en åndelig, ikke-kroppslig sfære i det evige liv. Det finnes riktignok en mellomtilstand, påpeker Gustavsson, der vi som kristne i påvente av legemets oppstandelse er «hjemme hos Herren» i en bevisst tilstand uten legemer, men det endelige

målet er gjenskapelsen, den nye himmelen og den nye jorda, der vi skal leve for evig, ikledd våre nye, gjenopprettede og herliggjorte legemer. Det kristne livet er en forsmak på dette, og det er rett av en kristen å bekrefte alt det gode Gud har skapt, både innen kultur, samfunn og folkeliv generelt. Hele livets vidunderlige mangfold kommer fra Gud og bekreftes av Gud, skriver Gustavsson, som ut fra Bibelen polemiserer mot tanken om at vi skal eksis-

tere i evigheten som en slags ånder uten legemer.

GUDES VELSIGNALSE

Som mennesker lever vi under Guds velsignelse. Gud har skapt oss i sitt bilde og gitt oss ei vidunderlig jord å leve på. Gud er allerede her, og her kan vi lære ham å kjenne. Vi er ikke kalt til et liv i askese og fornektelse, men til relasjoner og til frigjøring av skapelsens rikdommer, poengterer for-

fatteren. Han skriver om menneskets syndefall, om opprøret mot Gud, og om syndas negative konsekvenser for alt det skapte. Skaperverket er skadet av synda, men ikke i seg selv syndig. Her er det avgjørende å skille på rett måte. «Alt som kommer fra Gud skal vi omfavne og elske. Alt som reiser seg mot Gud skal vi avvise og hate», skriver han.

EN NY HIMMEL OG EI NY JORD

Dette er et hovedtema i boka. For-

Ingenting som ventet på dem

BOOK

Anmeldt

Lena Andersson
Datteren
Gyldendal 2021
271 sider

Oversatt av Gøri Eldøen

Lena Andersson (f. 1970) er en av Nordens kjente forfattere. I 2019 vakte «Sveas sønn» både interesse og begeistring. Hun er omtalt som en av Nordens skarpeste pener. I år kom oppfølgeren «Datteren». Andersson har en egen evne til å beskrive samfunnets utvikling og hverdagslivets trivialiteter. Andersson beskriver hvordan faren Ragnar vier hele sin sjel til utviklingen av det svenske sosialdemokratiet. Sentralisering var

viktig, jordbruksland skulle vike for motorveier og industri. Bønder skulle erstattes med arbeidere.

Svenskene hadde unngått den andre verdenskrig og lå derfor et hakk foran Norge både økonomisk og i utvikling av «Folkhemmet». Familien har flyttet til Paradiset, en forstad til Stockholm.

TILPASSE SEG

Elsa, datteren lærte å tilpasse seg allerede som treåring da hun starter på «daghjemmet». Faren Ragnar er ateist og ihuga sosialist, samtidig er han opptatt av et dannelsesideal. Barn uansett klasse skulle få utvikle sine evner, dette inkluderte både sport og musikk.

Elsa beskrives som en litt sær og undrende jente. Hun er vitebegjærlig og stiller spørsmål ved det meste. Faren følger barna ivrig med på langrennstrening. Begge

gjør det svært bra. Broren melder seg ut når det blir snakk om elite-trening. Faren oppmuntrer Elsa videre og hun presser seg maksimalt. Hun skjønner at det er viktig med lav kroppsvekt, og er påpasselig med hva hun spiser. Til slutt klarer ikke kroppen mer. Fra å være helt utmattet, starter hun med å overspise. Hun hater kroppen sin, men den overstyrer henne.

RIKE OG FATTIGE

Etter en middels artium havner hun i USA som au pair, først i Chicago og så i San Francisco. Hun reagerer sterkt på raseskillet og

de store forskjellene på rike og fattige. Hun forteller varmt om det svenske sosialdemokratiet, men blir ikke forstått. Det kunne være vanskelig for en svenske på den tiden å bli forstått i det flerkulturelle USA. Hun tar kveldskurs hvor lingvistikk blir stadig viktigere for henne. Det er likevel vanskelig for henne å sette seg inn i forelesernes og medstudentenes tanker og ideer.

Etter knapt et år er Elsa tilbake i Sverige. Her starter hun opp på universitetet og er i stand til å integrere sine hardt ervervede erfaringer og teoretiske kunnskap.

FARENS DØDSLEIE

Forfatteren gjør så et hopp i historien. Elsa sliter fremdeles med sitt forhold til mat. Da farmoren døde, var det hun som arvet kokebøkene hennes. Gradvis arbeidet hun seg gjennom de ulike oppskriftene. Enhver rett var oppbygd fra grun-

nen av med viktige råvarer. Etter et år med riktig kost og måtehold har hun klart å ta kroppen sin tilbake. De siste tre kapitlene i boka gir rom for refleksjon.

Flere tiår går. Moren og faren er skilt. En dag sitter Elsa ved farens dødsleie. Båndet mellom far og datteren har vært sterkt, til tross for mange snubletråder. Noen få dager senere blir faren gravlagt på kirkegården der hans egne foreldre lå. Da den enkle begravelsseremonien er over rusler Elsa og Erik sammen.

Ragnar visste mens de levde at det sto en grav og ventet på å få risset inn deres navn. Søskenparet visste at når deres tid kom var det ingenting som ventet på dem.

Ved en feil ble en ufullstendig versjon av denne anmeldelsen trykket 15. februar. Red.

Liv Wergeland Sørbye